

Spółdzielcza Grupa Bankowa

**ZBIÓR INFORMACJI
PODLEGAJĄCYCH
PUBLIKACJI W RAMACH
ZASAD POLITYKI INFORMACYJNEJ**

**W BANKU SPÓŁDZIELCZYM
W SIERADZU**

według stanu na dzień 31.12.2018r.

Sporządzono 03 czerwca 2019 roku

Spis treści

1. WPROWADZENIE	3
2. STRATEGIE I PROCESY ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI RYZYKA	5
3. INFORMACJE Z ZAKRESU STOSOWANIA NORM OSTROŻNOŚCIOWCH	21
4. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH	22
5. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH	24
6. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA KREDYTOWEGO	27
7. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE STOSOWANYCH TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO	38
8. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE KORZYSTANIA Z OCEN ZEWNĘTRZNYCH INSTYTUCJI OCENY WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ (ECAI)	39
9. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA RYNKOWEGO (WALUTOWEGO)	39
10. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA OPERACYJNEGO	39
11. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE EKSPOZYCJI KAPITAŁOWYCH	41
12. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE NARAŻENIA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ POZYCJI ZAKWALIFIKOWANYCH DO PORTFELA BANKOWEGO	42
13. EKSPOZYCJE NA POZYCJE SEKURYTYZACYJNE	44
14. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE POLITYKI ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE	44
15. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOŚCI I POZYCJI PŁYNNOŚCIOWEJ (WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI P	49
16. INFORMACJA O SPEŁNIENIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART. 22 AA USTAWY PRAWO BANKOWE	59
17. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE DŹWIGNI FINANSOWEJ	59
18. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ ..	59
19. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE AKTYWÓW OBCIĄŻONYCH I WOLNYCH OD OBCIĄŻEŃ	63
20. ZASADY DOBREJ PRAKTYKI BANKÓW Z ZAKRESU INFORMOWANIA O PRZYNALEŻNOŚCI DO OBOWIĄZKOWEGO SYSTEMU GWARANTOWANIA	63
21. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO	63

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa sporządzenia informacji.

1. Zbiór informacji podlegających publikacji został opracowany w celu spełnienia wymogów wynikających z Uchwały Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłoszeniu – w zakresie jakim ta uchwała nie jest sprzeczna z :
 - a) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej CRR),
 - b) Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi,
 - c) Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji,
 - d) Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 2015/1555 z dnia 28 maja 2015r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących ujawniania informacji na temat przestrzegania przez instytucje wymogu w zakresie bufora antycyklicznego, zgodnie z art.440 CRR,
 - e) Ustawą Prawo Bankowe.
2. Informacje te są ujawniane z częstotliwością roczną, nie później niż w terminie 15 dni od zatwierdzenia przez organ zatwierdzający roczne sprawozdanie finansowe.
3. Bank może pominąć jedną lub kilka informacji jeżeli nie uzna ich za istotne z wyjątkiem: informacji z zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka, funduszy własnych i polityki w zakresie wynagrodzeń.
4. Bank może pominąć jedną lub kilka informacji jeżeli uzna je za zastrzeżone, z wyjątkiem informacji dotyczących: funduszy własnych i polityki w zakresie wynagrodzeń.
5. Bank może pominąć jedną lub kilka informacji jeżeli uzna je za poufne z wyjątkiem informacji dotyczących: funduszy własnych i polityki w zakresie wynagrodzeń.
6. Niniejszy Zbiór informacji stanowi realizację „Zasad polityki informacyjnej w Banku Spółdzielczym w Sieradzu” wprowadzonej Uchwałą Zarządu nr 97/2016 z dnia 24.05.2016r., zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej nr 33/2016 z dnia 25.07.2016r. (z późn. zmianami)

1.2 Informacje ogólne o Banku.

Bank Spółdzielczy w Sieradzu z siedzibą w Sieradzu przy ul. Zamkowej 2 98-200 Sieradz wpisany jest do rejestru w Sądzie Rejonowym w Łodzi dnia 19.12.2002r. w dziale XX pod numerem 0000144520

W 2018 roku Bank Spółdzielczy w Sieradzu prowadził działalność w następujących jednostkach :

- Centrala Banku Spółdzielczego w Sieradzu 98-200 Sieradz ul. Zamkowa 2,
- Oddział w Sieradzu 98 - 200 Sieradz ul. Zamkowa 2,
- Oddział w Brzeźniu 98-275 Brzeźnio ul. Wspólna 39,
- Oddział w Burzeninie 98-260 Burzenin ul. Kościelna 32,
- Oddział we Wróblewie 98-285 Wróblew 10,
- Punkt Obsługi Bankowej w Sieradzu 98-200 Sieradz ul. Jagiellońska 13 a,
- Punkt Obsługi Bankowej w Sieradzu 98-200 Sieradz ul. Uniejowska 15,
- Punkt Obsługi Bankowej w Sieradzu 98-200 Sieradz ul. Piłsudskiego 5b,
- Punkt Obsługi Bankowej w Sieradzu 98-200 Sieradz ul. Aleja Pokoju 11
- Punkt Obsługi Bankowej w Sieradzu 98-200 Sieradz ul. Spółdzielcza 4a.

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem bankowości internetowej.

Przedstawione w niniejszym zbiorze informacji dane sporządzone zostały według stanu na 31.12.2018 rok i zawierają m.in. informacje dotyczące:

- zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- funduszy własnych,
- aktywów ważonych ryzykiem,
- adekwatności kapitałowej,
- polityki w zakresie wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka.

Informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej Bank udostępnia osobom zewnętrznym, w szczególności klientom Banku oraz uczestnikom rynków finansowych z częstotliwością roczną, nie później, niż w terminie 15 dni od zatwierdzenia przez organ zatwierdzający roczne sprawozdanie finansowe. Zebranie Przedstawicieli, na którym zatwierdzono roczne sprawozdanie finansowe odbyło się 24 maja 2019 roku. Zaprezentowane dane ilościowe i jakościowe pochodzą w szczególności ze „Sprawozdania Finansowego Banku Spółdzielczego w Sieradzu za 2018 rok”.

2. STRATEGIE I PROCESY ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI RYZYKA

2.1. Strategia i procesy zarządzania ryzykiem.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i sposoby ich realizacji Bank określił w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Sieradzu.

Strategia zarządzania ryzykiem określa:

- a) strukturę organizacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem, podział zadań na trzy linie obrony;
- b) zadania organów Banku, zespołów, jednostek organizacyjnych i poszczególnych osób procesie zarządzania ryzykiem;
- c) schemat procedur odnoszących się do zarządzania ryzykiem w Banku;
- d) ogólne zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka, w tym zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych;
- e) ogólne zasady monitorowania i kontroli ryzyka;
- f) organizację systemu informacji zarządczej;
- g) cele strategiczne w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka w Banku i ogólnie sposób ich realizacji;
- h) generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka – apetyt na ryzyko.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniem i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych, ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. W celu przeprowadzenia powyższych procesów, realizowane są zadania związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- a) dostarczenie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- b) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- c) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka

Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka w oparciu o wytyczne Spółdzielni.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:

- a) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
- b) identyfikacja , pomiar i monitorowanie;
- c) system limitów ograniczających ryzyko;
- d) system informacji zarządczej;
- e) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne, zaliczane są :

- a) ryzyko kredytowe,
- b) ryzyko operacyjne,
- c) ryzyko koncentracji,
- d) ryzyko płynności,
- e) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- f) ryzyko kapitałowe,
- g) ryzyko braku zgodności,

Oprócz ryzyk istotnych, Bank wyróżnił również: ryzyko wynikające ze zmian otoczenia makroekonomicznego.

Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych lub częściej gdy zajdzie potrzeba pod względem dostosowania ich do:

- a) aktualnych przepisów prawa,
- b) zmian skali działalności banku,
- c) zmian organizacyjnych,
- d) zaleceń wydanych przez podmioty zewnętrzne w wyniku przeprowadzonych kontroli.

Wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi ryzykami.

W procesie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, strategiczne cele dla Banku zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarządzanie ryzykiem Banku odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne procedury, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez bank za istotne. Do ryzyk istotnych w 2018 roku Bank zaliczał:

- Ryzyko kredytowe

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego,

- 2) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym niż średni wskaźnik uzyskany przez Spółdzielczą Grupę Bankową,
- 3) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych i samorządowych na poziomie 33%,
- 4) ograniczenie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów,
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczenia ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń,
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym,
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym,
- 5) utrzymywanie aktywów obciążonych powyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 70% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązanie pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania,
- 6) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

3. Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie,

- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,
- 3) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 8% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie,
- 4) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 65% ich udziału w portfelu kredytowym.

4. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza:
 - a) 50% - w przypadku, gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - b) 65% - w przypadku gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - c) wskaźniki wymienione w lit. a-b mogą ulec:
 - obniżeniu o 5 p.p. jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej przekracza 5 lat,
 - pozostają bez zmian – w pozostałych przypadkach;
- 2) Stosowanie szczegółowych limitów LtV na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 90% - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekracza 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu państwa lub NBP,
 - c) 75% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej,

- d) wskaźniki wymienione w lit. a)-c) ulegają obniżeniu o 5 p.p. jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej przekracza 20 lat;
- 3) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych i rolników, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci gruntów rolnych, nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 25 lat.
- 4) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - a) dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie;
 - b) zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 15% i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych.

5. Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- 1) wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi,
- 2) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,
- 3) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 10% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 4) zaangażowanie w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 12% ich udziału w portfelu kredytowym.

6. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 7 lat,
- 2) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza:

- a) 50% - w przypadku gdy dochód klienta detalicznego nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
- b) 65% - w przypadku gdy dochód klienta detalicznego przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
- c) wskaźniki wymienione w lit. a-b mogą ulec:
 - obniżeniu o 5 p.p. jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej przekracza 5 lat
 - pozostają bez zmian – w pozostałych przypadkach.

- Ryzyko koncentracji

1. Celem strategicznym w zakresie ryzyka koncentracji jest:

- 1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku,
- 2) bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji dużych ekspozycji określonych w CRR.

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie,
- 2) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 250% uznanego kapitału.
- 3) ograniczenie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

- Ryzyko operacyjne

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) Optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania,
- 2) racjonalizację kosztów,
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne,

- 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich,
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku,
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym,
- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko),
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje,
- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego,
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

- Ryzyko płynności

1. Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest:

- 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrz bankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- 2) pozyskanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym,

- 3) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych,
- 4) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy,
- 5) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony,
- 6) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku,
- 7) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym,
- 8) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczenia udziału środków dużych deponentów w bazie depozytowej,
- 9) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie,
- 10) identyfikację wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 80% pasywów ogółem;
- 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
- 3) Bank stosuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
- 5) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na

zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

- Ryzyko stopy procentowej

1. Celem strategicznym w zakresie ryzyka stopy procentowej jest:

- 1) optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych,
- 2) ograniczenie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, lecz nie więcej niż 20% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka przeszacowania oraz 6% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego.

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych,
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 1% sumy bilansowej,
- 3) zmniejszenie ryzyka bankowego poprzez:
 - stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione jest od stawek rynkowych(stóp rynku międzybankowego),
- 4) dążenie do wypracowania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

- Ryzyko kapitałowe

1. Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest:

- 1) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności,
- 2) ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej,
- 3) posiadanie współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 9,375%,

- 4) posiadanie współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,875%,
- 5) posiadanie łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 13,875%.

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) Obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 95%, tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 8,42%,
- 2) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 94,5% funduszy Tier I,
- 3) dywersyfikację funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego, zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni
- 4) przekazywanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej,
- 5) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku,
- 6) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji, aby umniejszenie funduszy własnych z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych powyżej,
- 7) nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego.

- Ryzyko braku zgodności

1. Celem strategicznym zarządzania ryzykiem braku zgodności jest:

- 1) Zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi,
- 2) Zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi,
- 3) Dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumiany jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

2. Bank realizuje cele strategiczne w obszarze ryzyka braku zgodności poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności,
- 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2.2. Struktura i organizacja komórki monitorującej dane rodzaje ryzyka w Banku lub inne odpowiednie rozwiązania organizacyjne.

1. Podstawowe zadania organów Banku w zakresie zarządzania ryzykiem zostały określone w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Sieradzu”. W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku Spółdzielczym w Sieradzu uczestniczą:

Rada Nadzorcza Banku:

- 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdza przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
- 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
- 4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;
- 5) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych funkcji;
- 6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 7) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemem zarządzania ryzykiem w Banku;
- 8) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 9) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Zarząd Banku:

- 1) projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem;
- 2) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 3) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
- 4) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenia procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnienie wdrożenia planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenia procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
- 5) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka;
- 6) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
- 7) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- 8) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
- 9) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania, Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- 10) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- 11) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość;
- 12) uwzględnia rezultaty badań prowadzonych przez komórkę audytu wewnętrznego oraz biegłych rewidentów przy podejmowaniu decyzji w ramach zarządzania Bankiem;
- 13) przekazuje Radzie Nadzorczej, okresowe informacje przedstawiające w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku;
- 14) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki wynagrodzeń.

Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w „Strategii Zarządzania Ryzykiem” oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.

Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Stanowiska monitorujące ryzyka obejmują swoim zakresem identyfikowanie, pomiar, monitorowanie i kontrolowanie ryzyka uznanego w Banku za istotne.

Zespół Finansowo – Księgowy odpowiadający m.in. za sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych, zarządzanie nadwyżką środków.

Zespół analityków kredytowych lub osoby wykonujące zadania związane z podjęciem decyzji, zgodnie z obowiązującymi w Banku kompetencjami kredytowymi, odpowiadają za identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczej transakcji.

Pracownicy Oddziałów odpowiadający za sprzedaż produktów bankowych.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

2.3 Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy dostarczenie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki oraz monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

W stosunku do ryzyka uznanego przez Bank za istotne

- 1) Bank dokonuje identyfikacji i pomiaru/szacowanie ryzyka w oparciu o metody i modele dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka.
- 2) Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości, charakteru oraz zmienności poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.
- 3) Metody/modeli, w szczególności ich założenia są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną.
- 4) Przegląd i aktualizacja metod/modeli lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.

W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla wszystkich mierzalnych rodzajów ryzyka, które zostały uznane za istotne.

Bank dokłada staranność, aby zakres i założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych dawały podstawy rzetelnej oceny ryzyka tj.:

- 1) obejmowały obszary najbardziej narażone na ryzyko lub mogące wygenerować największe ryzyko,
- 2) w większości wynikały z czynników ryzyka, których zmiana nie wynika bezpośrednio z działań podejmowanych przez Bank,
- 3) wartości liczbowe przyjmowane w założeniach do testów stanowiły najgorsze z prawdopodobnych scenariuszy.

Wyniki testów warunków skrajnych stanowią obowiązkowy element informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych w systemie zarządzania Bankiem, a w szczególności w systemie zarządzania ryzykiem w takich obszarach jak:

- 1) weryfikacja polityki zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka, w tym zwłaszcza ryzykiem kredytowym;
- 2) ocena adekwatności przyjętych w Banku limitów;
- 3) ocena skuteczności określonych w Banku m.in. w ramach planów awaryjnych, opcji naprawy.

Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania. Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania.

Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku oraz do poziomu limitów ustalonych w Systemie Ochrony SGB z uwzględnieniem limitów zawartych w Grupowym Planie Naprawy. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej. Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:

- 1) analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu,
- 2) apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą,
- 3) analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku,
- 4) wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja limitem.

Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku.

Przekroczenia limitów wewnętrznych są monitorowane i poddawane szczegółowej analizie – zadania te wykonują komórki organizacyjne wskazane w procedurach szczegółowych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- 2) profilu ryzyka,
- 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych,
- 4) wyników testów warunków skrajnych,
- 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku.

Zakres oraz częstotliwość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja; szczegółowy wykaz sprawozdań zarządczych określa odrębna regulacja.

2.4. Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczenia ryzyka oraz strategię i procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod ograniczenia ryzyka.

Celem ograniczenia ryzyka, Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na dywersyfikację ryzyka oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka.

W przypadku przekroczenia ustanowionego limitu, raporty zawierają informację na temat przyczyn przekroczenia, w tym ustalenia faktu, czy przekroczenie ma charakter jednorazowy czy jest wynikiem zmian strukturalnych oraz rekomendacje działań umożliwiających utrzymanie ryzyka na bezpiecznym dla Banku poziomie.

Ponadto w Banku wprowadzona została „Instrukcja prawnych form zabezpieczeń wierzytelności banku w Banku Spółdzielczym w Sieradzu” mająca na celu zapewnienie bankowi zwrotu przysługującej mu w stosunku do klienta wierzytelności, w razie gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie ustalonym w umowie.

2.5. Oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Sieradzu oświadcza, iż informacje opisane w „Zbiorze informacji podlegających publikacji w ramach zasad polityki informacyjnej w Banku Spółdzielczym w Sieradzu” na dzień 31.12.2018 roku są zgodne ze stanem faktycznym, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są adekwatne do ponoszonego przez Bank ryzyka.

2.6. Oświadczenie Zarządu na temat ogólnego profilu ryzyka związanego ze strategią działalności.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Sieradzu oświadcza, iż profil ryzyka Banku wynika z przyjętych przez Bank strategii tj.: „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Sieradzu”, „Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Sieradzu”, „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Sieradzu na lata 2016-2020” jak i regulacji dotyczących zarządzania poszczególnymi istotnymi rodzajami ryzyka w Banku.

2.7. Informacje w zakresie zasad zarządzania.

1. Liczba stanowisk dyrektorskich Członków Zarządu

Członkowie Zarządu nie zajmują stanowisk dyrektorskich

2. Polityka rekrutacji dotycząca wyboru Członków Zarządu oraz ich wiedzy (w tym specjalistycznej), umiejętności i doświadczenia, Strategia zróżnicowania wyboru Członków Zarządu, jego cele, zadania i zakres ich realizacji.

Procedury rekrutacyjne Banku mają na celu wskazanie odpowiednich kandydatów do pracy i dotyczą wszystkich stanowisk pracy w Banku.

Główne zasady wyłaniania i oceniania odpowiedzialności Członków Rady i Zarządu określone zostały w Statucie Banku.

Rada sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością Banku. Członków Rady Nadzorczej wybiera Walne Zebranie Przedstawicieli na okres 4 lat. Według stanu na 31 grudnia 2018r. w skład Rady wchodziło 9 członków. Członkowie Rady posiadają wiedzę i doświadczenie odpowiednie do pełnionej funkcji.

Zasady rekrutacji członków Zarządu zostały określone w „Regulaminie działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Sieradzu”. Zasady te stanowią:

- 1) Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza w głosowaniu tajnym.
- 2) Zarząd składa się z 3 członków w tym: Prezesa i dwóch Wiceprezesów.
- 3) Powołanie Prezesa następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego w trybie przewidzianym w ustawie Prawo bankowe; z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje Rada Nadzorcza.

- 4) Powołanie pozostałych członków Zarządu następuje na wniosek Prezesa Zarządu.
- 5) Co najmniej 2 członków Zarządu Banku, w tym Prezes Zarządu, powinno posiadać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe dające rękojmię prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz pozostawać z Bankiem w stosunku pracy związanym z pełnioną funkcją.

3. Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do Zarządu.

W Banku funkcjonuje system bieżącego i okresowego informowania i raportowania o istotnych rodzajach ryzyka a podstawą monitorowania procesu zarządzania ryzykiem jest formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- a) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- b) profilu ryzyka,
- c) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych,
- d) wyników testów warunków skrajnych,
- e) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Raporty z zakresu oceny poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka otrzymują:

- Zarząd Banku w cyklach miesięcznych w zakresie:

- a) ryzyka kredytowego i koncentracji,
- b) ryzyka stopy procentowej,
- c) ryzyka płynności,
- d) ryzyka operacyjnego,

w cyklach kwartalnych w zakresie:

- a) EKZH, DEK,
- b) adekwatności kapitałowej,

w cyklach półrocznych w zakresie:

ryzyka braku zgodności.

Rada Nadzorcza otrzymuje raporty w cyklach kwartalnych, półrocznych lub rocznych.

3. INFORMACJE Z ZAKRESU STOSOWANIA NORM OSTROŻNOŚCIOWCH

Bank Spółdzielczy w Sieradzu na dzień 31.12.2018 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

4. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH

4.1 Fundusze Własne.

Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania, opartą na utrzymywaniu rozmiarów działalności obciążonej ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych. Wysokość funduszy własnych (kapitał uznany) Banku od 01.01.2014 roku wyliczana jest zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR) i Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami i firmami inwestycyjnymi (CRD IV).

Na fundusze własne składał się kapitał Tier I oraz kapitał Tier II.

1. Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2018 roku.

	Wyszczególnienie	Kwota w tys. zł	Opis głównych cech instrumentu	Przypis Rozporządzenia CRR
1	Kapitał rezerwowy (fundusz zasobowy i rezerwowy)	12.264	Fundusz tworzony z odpisów z zysków za kolejne lata (niepodzielony) oraz wpłat wpisowego	Art.26 ust.1
2	Fundusze ogólnego ryzyka	200	Fundusz tworzony z odpisów z zysków za kolejne lata	Art. 26 ust.1 lit. f
3	Fundusz udziałowy	445	Wartość udziałów członkowskich według stanu na 31.12.2018r. po pomniejszeniu o wpłaty udziałów od 2012 roku do 2018r.	Instrumenty kapitałowe wyemitowane w związku z zastosowaniem zasad praw nabytych w odniesieniu do instrumentów stanowiących pomoc państwa, które spełniają wymogi zakwalifikowania do CET 1 określone w art. 484-487.
4	Zatrzymane zyski za zgodą KNF	0	Zweryfikowany wynik finansowy netto 2017r. zaliczony za zgodą KNF	Art.26 ust.1 lit. c
5	Fundusz z	129	Fundusz powstały z przeszacowania środków	Kwota

	aktualizacji wyceny		trwałych stosownie do Zarządzenia Ministra Finansów	kwalifikujących się pozycji o których mowa w art.484 ust. 3
	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	13.038		
	Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne	-18		
1	Wartości niematerialne i prawne	-18	Wartość netto wartości niematerialnych i prawnych pomniejszająca fundusze własne zgodnie z przepisami art.127 Prawa Bankowego	Art.36 ust.1 lit. b
2	Fundusz z aktualizacji wyceny		Fundusz powstały z przeszacowania środków trwałych stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów, pomniejszający fundusze własne w 40 % stosownie do zaleceń KNF	
	Kapitał podstawowy Tier I	13.020		
	Kapitał podstawowy Tier II	0		
	Fundusze własne razem	13.020		

- Kapitał rezerwowy składa się z funduszu zasobowego i rezerwowego. W 2018 roku nastąpiło zwiększenie funduszu zasobowego ogółem o kwotę 497 tys. zł tj.: z podziału nadwyżki bilansowej za 2017 . Zmniejszenie funduszu w 2018 roku nie wystąpiło.
- Podstawę obliczania funduszu udziałowego stanowi kwota opłaconych udziałów wg stanu na 28 czerwca.2013 roku , oraz wypłat udziałów na którą Bank uzyskał zgodę KNF.
- Saldo funduszu ogólnego ryzyka bankowego na 31.12.2018 r. wynosiło 200 tys. zł. i w badanym okresie nie uległo zmianie.
- Saldo funduszu z aktualizacji wyceny w 2018 r. wynosiło 129 tys. zł. i w badanym okresie nie uległo zmianie.
- Wysokość funduszy własnych na dzień 31.12.2018 r. wynosiła 13.020 tys. zł. tj. 3.028 tys. euro przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu 31.12.2018 r.(1EUR = 4.30PLN).
- Wartość jednego udziału wynosi 200 zł.
- Zaangażowanie kapitałowe Banku nie jest konsolidowane oraz nie pomniejsza funduszy własnych Banku.

5. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH

5.1 Metody szacowania kapitału wewnętrznego oraz poziom adekwatności kapitałowej

1. Bank Spółdzielczy w Sieradzu stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
- 2) metodę podstawowego wskaźnika w zakresie ryzyka operacyjnego (BIA).

2. Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku.

Bank jest obowiązany utrzymywać sumę funduszy własnych i dodatkowych pozycji bilansu Banku określonych przez Komisję Nadzoru Finansowego na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- kapitał regulacyjny,
- kapitał wewnętrzny.

W metodzie kalkulacji kapitału wewnętrznego definiuje się poszczególne rodzaje ryzyka, jakie zidentyfikowano w działalności Banku i szacuje ich istotność.

W związku z wejściem w życie zapisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych i towarzyszących mu standardów technicznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz trwającą nowelizacją przepisów krajowych podstawą dla ustalenia kapitału wewnętrznego Banku są metody wyznaczania regulacyjnego wymogu kapitałowego wynikające zarówno z przepisów unijnych jak i obowiązujących w tym zakresie przepisów krajowych - Uchwał KNF w sprawie wyznaczania adekwatności kapitałowej.

Szczegółowy sposób wyliczania regulacyjnego wymogu kapitałowego opisany został w obowiązujących w Banku *„Zasadach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Banku Spółdzielczym w Sieradzu”*, natomiast kapitał wewnętrzny szacowany jest wg *„Zasad szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Sieradzu”*.

Bank dokonując szacowania kapitału wewnętrznego ustala, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyka ujęte w procesie oceny adekwatności kapitałowej (I Filar) tj.:

- 1) ryzyko kredytowe – przy zastosowaniu metody standardowej do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych,
- 2) ryzyko operacyjne - przy zastosowaniu metody podstawowego wskaźnika do wyliczania minimalnych wymogów kapitałowych.

W ramach Filaru II wyodrębnione zostały następujące istotne ryzyka:

- 1) ryzyko płynności,
- 2) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- 3) ryzyko koncentracji,
- 4) ryzyko braku zgodności,
- 5) ryzyko kapitałowe,

W celu ustalenia sumarycznego wymogu kapitałowego, Bank dokonuje zestawienia wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych ryzyk dotyczących zarówno Filaru I jak i Filaru II.

Suma wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka stanowi łączną wartość wewnętrznych wymogów kapitałowych.

Obowiązująca w Banku *"Strategia zarządzania i planowania kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Sieradzu"* zobowiązuje Bank do takiego kształtowania pozycji bilansowych i pozabilansowych aby całkowity wymóg kapitałowy oraz wymóg na pokrycie dodatkowych ryzyk wynikających z *"Zasad szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Sieradzu"* nie przekroczył na koniec okresu sprawozdawczego funduszy własnych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej.

5.2 Rezultat przeprowadzonej przez KNF oceny BION.

W roku 2018 została przeprowadzona kontrola badanie i ocena nadzorcza (BION) według stanu na dzień 31.12.2017 roku. Wynik oceny KNF nie wskazał na konieczność utworzenia dodatkowych wymogów.

5.3 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z klas ekspozycji.

- 1) Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota (w tys. zł)
1.	Ekspozycje wobec rządów i banków	0
2.	Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	36
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1
4.	Ekspozycje wobec instytucji	0
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	52
6.	Ekspozycje detaliczne	4.314
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	266
8.	Ekspozycje , których dotyczy niewykonanie zobowiązania	67
9.	Ekspozycje Kapitałowe	88

10 .	Ekspozycje pozostałe	708
	RAZEM	5.532

2)Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na wagi ryzyka (w tys. zł)

Wyszczególnieni	Wartość ekspozycji	Wartość Ekspozycji Ważonej ryzykiem	Wymóg kapitałowy	Struktura kapitału (w %)
Waga 0%	77.707	0	0	0,00%
Waga 20%	2.308	462	36	0,65%
Waga 35%	449	157	13	0,25%
Waga 50%	10	5	0	0,00%
Waga 75%	88.835	53.932	4.314	77,98%
Waga 100%	15.587	14.602	1.169	21,12%
Waga 150%	0	0	0	0%
razem	171.205	67.907	5.532	100%

5.4 Wymogi funduszy własnych w zakresie ryzyka kredytowego i operacyjnego.

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka. Wyliczenia zostały dokonane zgodnie z „Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Sieradzu”

Wyszczególnienie	Kwota (w tys. zł)
Fundusze własne, w tym:	13.020
Kapitał Tier I, w tym:	13.020
Kapitał podstawowy Tier I	13.020
Kapitał dodatkowy Tier I	0
Kapitał Tier II	0
Alokacja kapitału według wymagań dla Filara I w tym:	6.393
- z tytułu ryzyka kredytowego	5.532

- z tytułu ryzyka operacyjnego	861
Alokacja kapitału według wymagań Filara II w tym::	1.996
- z tytułu ryzyka kredytowego	1.144
- z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej z tytułu: przeszacowania	852
- z tytułu ryzyka płynności(wynikające z nieodpowiedniego poziomu aktywów płynnych)	
Łączny współczynnik kapitałowy	16,29%
Współczynnik kapitału Tier I	16,29%
Kapitał wewnętrzny	8.389
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	12,42%

Bank stosuje współczynnik wsparcia, o którym mowa w § 501 Rozporządzenia CRR. Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec małego i średniego przedsiębiorcy (MŚP), zaliczanych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, ekspozycji detalicznych lub do ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.

5.5. Bufory kapitałowe .

Tabela poniżej przedstawia ujawnienia w zakresie bufora antycyklicznego na dzień 31.12.2018r.

	Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	Dane w tys. zł
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	79.915,00
2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0%
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	0,00

6.UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA KREDYTOWEGO

6.1. Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości.

1. Ekspozycje przeterminowane – ekspozycja, której przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 złotych, a w przypadku pozostałych klas ekspozycji przeterminowana kwota przekracza 3.000,00 złotych zgodnie z podejściem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów

z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. NR 235, poz.1589 wraz ze zmianami z 12.10.2017r.).

2. Rozróżniamy następujące rodzaje należności zagrożonych:

1) w odniesieniu do ekspozycji kredytowych inne niż detaliczne:

a) Ekspozycje kredytowe „poniżej standardu” – obejmujące:

- ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 3 miesiące i nie przekracza 6 miesięcy,
- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa może stanowić zagrożenie terminowej spłaty ekspozycji,

b) ekspozycje kredytowe „wątpliwe” – obejmujące:

- ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kredytu lub odsetek przekracza 6 miesięcy i nie przekracza 12 miesięcy,
- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno – finansowa ulega znacznemu pogorszeniu, a zwłaszcza gdy ponoszone straty w sposób istotny naruszają ich kapitały (aktywa netto)

c) ekspozycje kredytowe „stracone” – obejmujące:

- ekspozycje kredytowe, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekracza 12 miesięcy,
- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno – finansowa pogorszyła się w sposób nieodwracalnie uniemożliwiający spłacenie długu,
- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, w stosunku do których ogłoszono upadłość lub w stosunku do których nastąpiło otwarcie likwidacji z wyjątkiem, gdy następuje ona na podstawie przepisów o komercjalizacji i prywatyzacji,
- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, przeciwko którym bank złożył wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego,
- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony,

2) w odniesieniu do ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych:

a) ekspozycje kredytowe „normalne” – obejmujące ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek nie przekracza 6 miesięcy,

b) ekspozycje kredytowe „stracone” – obejmujące:

- ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłaceniu kapitału lub odsetek przekracza 6 miesięcy,
- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, przeciwko którym Bank złożył wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony.

6.2. Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka.

1. Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii „normalnej”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe”, lub „stracone”, stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. (wraz ze zmianami z 12.10.2017r. Dz. U. poz.1965) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, oraz zasady określone w „Zasadach klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku w Banku Spółdzielczym w Sieradzu”.

2. Opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do korekt wartości i rezerw.

Aktywa i zobowiązania Bank wycenia zgodnie z przepisami rozdziału 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z 1 października 2010 roku w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości banków (Dz. U. z2017r, poz. 1271).

Aktywa finansowe wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o utworzone rezerwy celowe, oraz odpisy aktualizacyjne.

Trwałe aktywa finansowe wycenia się według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisu z tytułu trwałej utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się: według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zobowiązania finansowe wycenia się według zamortyzowanego kosztu.

Bank tworzy rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące na ekspozycje kredytowe, w tym udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze bezwarunkowym, z wyłączeniem ekspozycji kredytowych stanowiących udzielone zobowiązania pozabilansowe o charakterze warunkowym,

w przypadku gdy postanowienia umowy kredytu:

- 1) gwarantują Bankowi swobodę w podjęciu decyzji o uruchomieniu środków w ramach zobowiązania, lub
- 2) uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od terminowej obsługi już wykorzystanej części i nie budzącej obaw sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, w przypadku gdy wymagane jest stosowanie tego kryterium, lub
- 3) uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od złożenia zabezpieczeń umożliwiających pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych o kwotę odpowiadającą uruchamianym środkom lub klasyfikowanie ekspozycji kredytowej do kategorii „normalne”.

Ekspozycje kredytowe klasyfikuje się na podstawie:

- a) kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek w odniesieniu do:
 - ekspozycji kredytowych wobec Skarbu Państwa,
 - ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych, udzielonych na cele nie związane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego,
- b) w odniesieniu do pozostałych ekspozycji kredytowych, dwóch niezależnych od siebie kryteriów:
 - terminowości spłaty kapitału lub odsetek,
 - sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

Podstawę tworzenia rezerw celowych stanowi wartość bilansowa ekspozycji kredytowej bez uwzględnienia utworzonych rezerw celowych, ale z uwzględnieniem przewidywanej kwoty umorzenia części ekspozycji kredytowej w związku z restrukturyzacją zadłużenia.

W przypadku, gdy Bank posiada wobec dłużnika ekspozycje kredytowe stanowiące zarówno należności bilansowe, jak i udzielone zobowiązania pozabilansowe, jeżeli warunki umowy nie stanowią inaczej, posiadane zabezpieczenia uwzględnia się w pierwszej kolejności w ustalaniu tworzenia rezerwy celowej na należności bilansowe.

Bank dokonuje przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych na koniec każdego miesiąca.

Dokonując klasyfikacji podmiotu Bank bierze pod uwagę:

- sytuację ekonomiczno-finansową dłużnika dokonaną na koniec każdego kwartału wg danych ekonomicznych kwartału poprzedniego,
- terminowość spłat rat kapitałowych i odsetek – na bieżąco.

Kryterium sytuacji ekonomiczno finansowej dłużnika stosuje się co najmniej raz na rok

- w przypadku ekspozycji kredytowych spełniających łącznie następujące warunki:
 - a) ekspozycja jest zaklasyfikowana do kategorii „normalne”,

- b) kwota ekspozycji kredytowej łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec tego podmiotu nie przekracza równowartości 700.000,00 zł.

Opóźnienie w spłacie części należnej raty kapitałowej lub odsetkowej, w kwocie nie przekraczającej 200 zł, nie wymaga przekwalifikowania ekspozycji kredytowej do wyższej kategorii ryzyka.

Wyznaczenie ilości dni przeterminowania, przeklasyfikowanie i utworzenie rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących dokonywane jest w pełni automatycznie przez system informatyczny Banku.

Podstawa tworzenia rezerwy celowej na ekspozycje kredytowe zaklasyfikowane do kategorii „pod obserwacją” lub do grupy „zagrożone”, z wyjątkiem ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych może być pomniejszona w zależności od indywidualnej oceny jakości zabezpieczeń o wartość zabezpieczeń wynikających z obowiązujących regulacji.

6.3. Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średni stan ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji.

Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2018 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średni stan ekspozycji za okres od 31.12.2017 r. do 31.12.2018r. w podziale na klasy w okresie od przedstawia poniższe zestawienie (dane w tys. zł).

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2018r.	Średni stan w okresie od 31.12.2017r. do 31.12.2018r.
1	ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	796	786
2	Ekspozycje wobec jednostek samorządu terytorialnego i władz lokalnych	2.285	1.347
3	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	32	135
4	ekspozycje wobec instytucji	71.258	63.389
5	ekspozycje wobec przedsiębiorców	651	728
6	ekspozycje detaliczne	88.835	88.223
7	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	4.603	5013

8	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	834	615
9	ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
10	ekspozycje kapitałowe	1.103	1.081
11	inne ekspozycje	14.499	13.308
RAZEM		184.896	174.625

6.4. Struktura geograficzna dla istotnej klasy ryzyka.

Istotnym regionem geograficznym jest Gmina Sieradz na terenie której działalność sprzedażową prowadzi O/Sieradz – największy ze wszystkich Oddziałów naszego Banku. Ryzyko koncentracji geograficznej Bank identyfikuje jako ryzyko istotne z uwagi na to, iż Oddział w Sieradzu działa w znacznym stopniu na obszarze miejskim i ma w bliskim sąsiedztwie i otoczeniu silną konkurencję ze strony innych instytucji finansowych, obejmując jednocześnie swym zasięgiem największy obszar działania Banku, stanowiący 54,46 % łącznej kwoty wartości ekspozycji.

6.5. Rozkład ekspozycji w zależności od typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji, wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach oraz strukturą zaangażowania w branżę.

- 1) struktura zaangażowania Banku wobec sektora finansowego:

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość (w tys. zł)
1	Banki	72.255
	Należności normalne	72.255
	Należności pod obserwacją	—
	Należności zagrożone	—
2	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	637
	Należności normalne	637
	Należności pod obserwacją	—
	Należności zagrożone	—
3	Pomocnicze instytucje finansowe	—
	Należności normalne	—

	Należności pod obserwacją	—
	Należności zagrożone	—
4	Instytucje ubezpieczeniowe	—
	Należności normalne	—
	Należności pod obserwacją	—
	Należności zagrożone	—
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym (wartość bilansowa)		72.892

2) struktura zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego:

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość (w tys. zł)
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0,00
	Należności normalne	0,00
	Należności pod obserwacją	—
	Należności zagrożone	—
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	23.420
	Należności normalne	23.420
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	15.538
	Należności normalne	14.461
	Należności pod obserwacją	677
	Należności zagrożone	400
4.	Osoby prywatne	17.780
	Należności normalne	17.780
	Należności pod obserwacją	—
	Należności zagrożone	0
5.	Rolnicy indywidualni	33.848
	Należności normalne	32.880
	Należności pod obserwacją	957
	Należności zagrożone	11
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz	

gospodarstw domowych	46
Należności normalne	46
Należności pod obserwacją	—
Należności zagrożone	—
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym (wartość bilansowa)	90.632

3) Struktura zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego:

Wyszczególnienie	Wartość (w tys. zł)
Należności normalne	2.318
Należności pod obserwacją	—
Należności zagrożone	—
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym (wartość bilansowa)	2.318

4) Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach (z przyznanymi niewykorzystanymi liniami kredytowymi) według stanu na dzień 31.12.2018r. przedstawia poniższa tabela:

Lp	Branże	Wartość (w tys. zł)
1.	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	38.888
2.	Przetwórstwo przemysłowe Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, gorącą wodę, parę wodną i powietrze do układów	12.376
3.	Budownictwo	4.361
4.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	19.473
5.	Transport, gospodarka magazynowa	4.493
6.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznym	411
7.	Informacja i komunikacja	343
8.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	200

9.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	60
10.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	876
11.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	2.297
12.	Edukacja	0
13.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	104
14.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0
15.	Pozostała działalność usługowa	217
16.	Inne(górnictwo i wydobywanie, dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją organizacje i zespoły eksterytorialne, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi)	74
Razem zaangażowanie z wyłączeniem osób prywatnych		84.173

6.6. Zestawienie rezydujących terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorię ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami.

Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na istotne klasy należności, według stanu na dzień 31.12.2018r. przedstawia poniższa tabela (dane w tys. zł) :

Istotne klasy należności	a'vista	1-30 dni	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-2 lat	2-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	Powyżej 20 lat
<i>Należności od sektora finansowego</i>	11.876	60.130								
<i>Przedsiębiorstwa i spółki Prywatne oraz Spółdzielnie</i>	1.764	5.015	1.092	567	3.549	4.037	7.272	1.719	266	12
<i>Ekspozycje wobec gospodarstw domowych</i>	386	2.542	3.099	4.399	6.879	10.204	19.465	12.573	8.422	585
RAZEM	14.026	67.687	4.191	4.966	10.428	14.241	26.737	14.292	8.688	597

6.7. Podział na istotne branże lub typy kontrahenta – kwoty

- 1) Ekspozycje o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, przedstawione oddzielnie,
- 2) korekt z tytułu szczególnego i ogólnego rodzaju ryzyka kredytowego,
- 3) narzutów związanych z korektami z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego w danym roku sprawozdawczym.

Strukturę należności zagrożonych w wartości bilansowej, tj. po pomniejszeniach o utworzone rezerwy celowe i pobraną prowizję od udzielonych kredytów rozliczoną wg ESP w rozbiciu na istotne branże według stanu na dzień 31.12.2018 r. przedstawia poniższe tabela:

L.p	Branże	Wartość w tys. zł.
1.	<u>Budownictwo</u> Należności zagrożone (kredyt i odsetki) Kredyty zagrożone, w tym: <i>Kredyty przeterminowane</i> Rezerwy celowe/odpisy aktualizacyjne Korekta wartości Odsetki	 750 750 750 750 0 0
2.	<u>Handel hurtowy i detaliczny</u> Należności zagrożone (kredyt i odsetki) Kredyty zagrożone, w tym: <i>Kredyty przeterminowane</i> Rezerwy celowe/odpisy aktualizacyjne Korekta wartości Odsetki	 600 598 598 200 0 2
	Razem wartość bilansowa	400,00

Uzgodnienie zmian korekty o szczególne im ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości.

Rezerwy celowe oraz odpisy aktualizujące na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zakwalifikowanymi do kategorii „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone” tworzy się na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw oraz odpisów aktualizujących, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów:

- 1,5% - w przypadku kategorii „pod obserwacją”,
- 20% - w przypadku kategorii „poniżej standardu”,
- 50% - w przypadku kategorii „wątpliwe”,
- 100% - w przypadku kategorii „stracone”.

Stan rezerw i odpisów aktualizacyjnych na początek i koniec roku obrotowego 2018 r. oraz ich zmiany przedstawia tabela (w tys. zł)

Kategorie należności	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia rezerw (utworzenie)	Wykorzystanie rezerw	Rozwiązanie rezerw	Stan na koniec roku obrotowego
Należności normalne	26	47	0	8	65
- sektor finansowy	0		0	0	0
- sektor niefinansowy	26	47	0	8	65
sektor budżetowy	0	0	0	0	0
Należności pod obserwacją	113	175	0	55	233
sektor finansowy	0	0	0	0	0
sektor niefinansowy	113	175	0	55	233
sektor budżetowy	0	0	0	0	0
Należności poniżej standardu	4	281	0	83	202
sektor finansowy	0	0	0	0	0
sektor niefinansowy	4	281	0	83	202
sektor budżetowy	0	0	0	0	0
Należności wątpliwe	77	157	0	234	0
sektor finansowy	0	0	0	0	0
sektor niefinansowy	77	157	0	234	0
sektor budżetowy	0	0	0	0	0
Należności stracone	1.936	255	0,00	166	2.025
sektor finansowy	0	0	0	0	0
- sektor niefinansowy	1.936	255	0	166	2.025
- sektor budżetowy	0	0	0	0	0
Razem	2.156	915	0,00	546	2.525

Stan korekt wartości z tytułu zapłaconych przez klienta prowizji od udzielonych kredytów na początek i koniec 2018r. zaprezentowano w poniższej tabeli (dane w tys.zł.)

Korekty wartości (ESP)	Stan na początek roku obrotowego	%	Stan na koniec roku obrotowego	%
I. Sektor niefinansowy				
- w sytuacji normalnej	757	97,55	806	97,93%
- w sytuacji pod obserwacją	19	2,45	17	2,07%
- w sytuacji poniżej standardu	0	0,00%	0	0%
-w sytuacji wątpliwej	0	0%	0	0%
-w sytuacji straconej	0	0%	0	0%
RAZEM	776	100%	823	100%
II. Sektor budżetowy				
w sytuacji normalnej	4	X	4	X

7. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE STOSOWANYCH TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO

Jako zabezpieczenie spłaty udzielonych kredytów Bank przyjmuje następujące rodzaje zabezpieczenia wymienione w „Instrukcji prawnych form zabezpieczeń wierzytelności banku w Banku Spółdzielczym w Sieradzu” i są to:

- 1) weksel własny in blanco,
- 2) poręczenie wekslowe (awal),
- 3) poręczenie cywilne,
- 4) gwarancja bankowa,
- 5) przelew (cesja) wierzytelności,
- 6) przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- 7) zastaw rejestrowy,
- 8) zastaw finansowy,
- 9) kaucja,
- 10) blokada środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- 11) hipoteka,
- 12) oświadczenie patronackie,
- 13) oświadczenie o poddaniu się egzekucji w akcie notarialnym,
- 14) inne zabezpieczenia.

Bank dokonuje podziału ekspozycji na poszczególne rodzaje zabezpieczeń według wartości: kapitał ekspozycji i wartość nominalna zobowiązania pozabilansowego udzielonego.

Wartość oraz adekwatność przyjętych zabezpieczeń spłaty kredytów jest przez Bank oceniana na poziomie uzależnionym od: ich stopnia płynności, długoterminowej stabilności, wartości ewentualnego czasu zbycia zabezpieczenia.

Zasady polityki w zakresie narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia.

- 1) W procesie ustanawiania prawnych form zabezpieczeń spłaty kredytów, głównie w celu ograniczenia ryzyka prawnego, jak również ryzyka braku zgodności, Bank dokłada szczególnej staranności w konstruowaniu umów z klientem.
- 2) W szczególności w umowach z klientem powinny znaleźć się zapisy dotyczące:
 - a) zobowiązania klienta do ubezpieczenia rzeczy objętej zabezpieczeniem i scedowania prawa z tego zabezpieczenia na rzecz Banku, jeżeli szczegółowe procedury przy poszczególnych produktach kredytowych i zabezpieczeniach tego wymagają,
 - b) zobowiązania klienta do informowania Banku o zmianie lokalizacji rzeczy(ruchomej) przyjętej na zabezpieczenie,
 - c) konieczność uzupełnienia przez klienta dokumentacji związanej z zabezpieczeniem zwłaszcza w przypadkach, w których istnieje niebezpieczeństwo zaspokajania się Banku z przedmiotu zabezpieczenia.

8. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE KORZYSTANIA Z OCEN ZEWNĘTRZNYCH INSTYTUCJI OCENY WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ (ECAI)

W 2018 roku Bank nie korzystał z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI).

9. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA RYNKOWEGO (WALUTOWEGO)

Bank nie prowadzi działalności walutowej.

10. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA OPERACYJNEGO.

Ryzyko operacyjne w Banku rozumiane jest jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych; definicja ta obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie uwzględnia ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego.

Proces ewidencji incydentów ryzyka operacyjnego realizowany jest za pomocą programu informatycznego wspomagającego zarządzanie ryzykiem operacyjnym poprzez rejestrację, pomiar i analizę ryzyka.

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego prowadzony jest zgodnie z klasyfikacją zawartą w Rekomendacji M, czyli wg 7 kategorii i przypisane im straty przedstawiono poniżej:

Zdarzenia	Straty brutto
1 - oszustwa wewnętrzne,	0 tys. zł
2 – oszustwa zewnętrzne,	0 tys. zł
3 – Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy,	0 tys. zł
4 – Klienci, produkty i praktyki biznesowe,	0 tys. zł
5 – Uszkodzenia aktywów,	0 tys. zł
6 – Zakłócenia działalności i błędy systemów,	0 tys. zł
7 – Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami.	0 tys. zł

Najczęściej występującymi zdarzeniami operacyjnymi na przestrzeni 2018 roku były:

- **Błędy wypłaty środków,**
- **Błędy księgowe, błędy atrybutów rejestracji,**
- **Usunięcie dokumentów księgowych,**
- **Błędy logowania,**
- **Operacje poniżej dostępnych środków.**

W Banku ponad 90% ogółu zdarzeń operacyjnych zalicza się wedle rekomendacji M do kategorii 7.

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez zastosowanie poniższych działań:

- a) zawieranie umów o wykonywanie czynności należących do zakresu działania banku przez podmioty zewnętrzne o niskim poziomie ryzyka operacyjnego,
- b) zabezpieczenie prawne wiarygodności Banku wynikające z umów z klientami i kontrahentami,
- c) ubezpieczenie na wypadek zdarzeń operacyjnych, zapewniające utrzymywanie ryzyka operacyjnego na poziomie nie zagrażającym bezpieczeństwu funkcjonowania banku; plany utrzymania ciągłości działania na wypadek utraty ciągłości krytycznych procesów, niezbędnych do funkcjonowania Banku.

Podjęte działania zapobiegawcze mają na celu ograniczenie występowania czynników ryzyka błędów pracowników; klientom oferuje się konta internetowe i zlecenia stałe w celu zmniejszenia ilości wpłat kasowych, jak również karty bankomatowe w celu zmniejszenia wypłat kasowych. Na bieżąco prowadzony jest monitoring rachunków w celu niedopuszczenia do powstania zadłużeń przeterminowanych. W miarę potrzeb, możliwości i zaleceń weryfikuje się obowiązujące regulacje zgodnie z Rekomendacjami KNF jak również realizuje zalecenia pokontrolne.

W 2018 roku nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

11. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE EKSPOZYCJI KAPITAŁOWYCH

Zróznicowanie między ekspozycjami pod względem ich celów, w tym w zakresie zysków kapitałowych oraz celów strategicznych, a także przegląd stosowanych technik rachunkowości oraz metod wyceny, w tym zasadnicze założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz wszystkie znaczące zmiany tych praktyk.

Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia oraz stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk przedstawiono poniżej.

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży, nie notowane na giełdzie na dzień 31.12.2018r.:

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Ilość akcji/udziałów	Wartość bilansowa w tys. zł	Cel nabycia
1.	Akcje Spółdzielczej Grupy Bankowej - Bank S.A	9004	900,4	Przyczyny strategiczne
	RAZEM	-	900,4	

Saldo dotyczy bankowych papierów wartościowych i zostało potwierdzone na dzień 31.12.2018 roku w wysokości wskazanej w księgach rachunkowych.

Bank posiada Bankowe Papiery Wartościowe SGB – Bank S.A. wyemitowanych przez SGB-Bank S.A. o wartości 200 tys. zł. Wartość BPW wraz z naliczonymi odsetkami na 31.12.2018r. wynosi 202 tys. zł. zasady naliczania i wypłaty odsetek od BPW określone zostały w prospekcie emisyjnym SGB – Bank S.A.

Według przyjętych w Banku Zasad rachunkowości aktywa i zobowiązania finansowe Bank wycenia w oparciu o następujące zasady;

- 1) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wycenia się według wartości rynkowej, a aktywa finansowe (udziały, akcje), dla których nie istnieje aktywny rynek według wartości godziwej. Różnicę wartości rynkowej lub wartości godziwej zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych,

- 2) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wycenia się według amortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej,
- 3) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności Banku, które nie są przeznaczone do obrotu, wycenia się według amortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej,
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości godziwej, wyliczonej w oparciu o wartość księgową podmiotu emitującego, nie wyższą niż cena nabycia, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się na kapitał(fundusz) z aktualizacji wyceny,
- 5) akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych wycenia się metodą praw własności. Pozostałe akcje i udziały zaliczane do aktywów trwałych wycenia się według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości,
- 6) akcje dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości rynkowej, a jeśli nie istnieje aktywny rynek, akcje wycenia się w wartości godziwej,
- 7) zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu wycenia się według wartości godziwej. Skutki zmiany wartości godziwej odnosi się do przychodów lub kosztów z operacji finansowych,
- 8) zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu wycenia się według amortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.
- 9) rezerwy wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości,
- 10) kapitały (fundusze) własne oraz pozostałe aktywa i pasywa wycenia się według wartości nominalnej.

12. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE NARAŻENIA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ POZYCJI ZAKWALIFIKOWANYCH DO PORTFELA BANKOWEGO

Ryzyko stopy procentowej jest to możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowana kapitału.

Comiesięczny pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie wrażliwe aktywa i pasywa.

W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia cztery kategorie ryzyka:

- ryzyko przeszacowania,
- ryzyko bazowe,

Pomiar ryzyka przeszacowania oraz bazowego polega na porównaniu wielkości aktywów Banku przeszacowywanych w danym przedziale czasowym z wartością pasywów w tym

samym przedziale czasowym, w podziale na poszczególne stopy referencyjne (stawki bazowe).

Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje metody:

- 1) lukę przeszacowania,
- 2) metodę wyniku odsetkowego (dla pozycji o terminach przeszacowania do 12 m-cy),
- 3) metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej (służy do oceny ryzyka dla pozycji o terminach przeszacowania powyżej 1 roku),
- 4) analizę wskaźników ekonomicznych związanych z oceną ryzyka stopy procentowej

Bank dokonuje testów warunków skrajnych dla zaistnienia następujących sytuacji:

- 1) wysokiej zmiany stóp procentowych i jej wpływu na wynik finansowy;
- 2) wysokiej zmiany stóp procentowych i jej wpływu na wartość zaktualizowaną kapitału.

Dla testów wymienionych w pkt 1 obliczona zmiana wyniku, stanowi podstawę do oszacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej.

W teście wysokiej zmiany stóp procentowych i jej wpływu na wynik finansowy założona jest zmiana stopy procentowej o 200 p.b. Wykorzystywana jest metoda wyniku finansowego przy jednoczesnym uwzględnieniu niedoskonałych powiązań zmian stóp referencyjnych oraz niejednakowych zmian stóp procentowych odnoszących się do różnych terminów, a dotyczących stawek WIBOR.

Wyniki testu - uwzględniające ryzyko przeszacowania i bazowe - są następujące:

Wyniki pomiaru na 31.12.2018r			
Zmiana oprocentowania	Zmiana wyniku odsetkowego w tys. zł	% funduszy własnych	% wyniku odsetkowego
2,00 %	1 225	9,4%	19,90%
-2,00 %	- 1 130	-8,7%	-18,3%

Dokonując oceny ryzyka przeszacowania i bazowego – spadek stóp procentowych o 2 pp. spowoduje obniżenie wyniku odsetkowego Banku w skali jednego roku o 1.130 tys. zł co stanowi 8,7 % funduszy własnych oraz 18,3 % wyniku odsetkowego.

Z kolei wzrost stóp procentowych o 2 pp. spowoduje zwiększenie wyniku odsetkowego Banku w skali jednego roku o 1 225 tys. zł co stanowi 9,4 % funduszy własnych oraz 19,90% wyniku odsetkowego.

W teście wysokiej zmiany stóp procentowych i jej wpływu na wartość zaktualizowaną kapitału założona jest zmiana stopy procentowej o 200 p.b. Wykorzystywana jest metoda zaktualizowanej wartości ekonomicznej.

Wyniki testu na 31.12.2018 r są następujące:

Zmiana krzywej zerokuponowej	Wartość ekonomiczna Banku	Zmiana wartości ekonomicznej Banku	Wpływ zmiany stóp proc. o +/- 200 pb na wartość ekonomiczną	% FW
brak zmian	80 559	-	21	0,16%
+ 200 pb	80 588	29		
- 200 pb	80 538	-21		

Dokonując oceny w/w testu – spadek stóp procentowych o 2 pp. spowoduje obniżenie wartości ekonomicznej Banku o 21 tys. zł, natomiast wzrost stóp o 2 pp. spowoduje zwiększenie tej wartości ekonomicznej o 28 tys. zł. Wpływem zmiany stóp procentowych o 200 pb. na wartość ekonomiczną Banku jest kwota spadku wartości ekonomicznej wynikająca z obniżenia oprocentowania o 2pp jest to kwota 21 tys. zł, co stanowi 0,16 % funduszy własnych.

W zakresie przyszłych wcześniejszych spłat produktów kredytowych Bank pobiera prowizję rekompensacyjną. W przypadku wcześniejszego wycofania depozytów przez Klientów Bank nie stosuje sankcji w postaci dodatkowych opłat lub prowizji. W takich przypadkach Klient otrzymuje niższe odsetki lub nie otrzymuje ich wcale.

13. EKSPOZYCJE NA POZYCJE SEKURTYZACYJNE

Na dzień 31.12.2018 roku Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

14. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE POLITYKI ZMIENNYCH SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ OSÓB ZAJMUJĄCYCH STANOWISKA KIEROWNICZE

1. Polityka wynagrodzeń ze szczególnym uwzględnieniem osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Sieradzu, zwana dalej „Polityką”, określa zasady ustalania i wypłacania wynagrodzeń pracowników w Banku Spółdzielczym w Sieradzu

2. Celem wprowadzenia Polityki jest:

- 1) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku Spółdzielczego w Sieradzu akceptowalny ogólny poziom ryzyka,
 - 2) wspieranie realizacji przyjętej przez Bank strategii działania oraz strategii zarządzania ryzykiem,
 - 3) ograniczenie ryzyka konfliktu interesów.
3. Bank realizuje Politykę z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej z § 29 ust. 2 Rozporządzenie tj. odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.
4. Postanowień w/w Polityki nie stosuje się do członków Rady Nadzorczej Banku. Na podstawie § 25 ust. 1 Rozporządzenia członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie ustalane uchwałą Zebrania Przedstawicieli, bez podziału na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia.
5. Zgodnie z określoną w § 29 ust. 2 Rozporządzenia zasadą proporcjonalności i przeprowadzoną przez Bank oceną kryteriów jakościowych i odpowiednich kryteriów ilościowych określonych w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 604/2014 przez osoby zajmujące stanowiska istotne w Banku rozumie się wyłącznie członków Zarządu, związanych z Bankiem umową o pracę ponieważ:
- 1) Bank jest działającą na rynku lokalnym spółdzielnią, która nie jest znacząca jednostką pod względem rozmiaru działalności i rynku związanego z prowadzoną działalnością oraz funkcjonującej w Banku struktury organizacyjnej,
 - 2) Bank zgodnie ze Statutem działa na terenie powiatu sieradzkiego, poddębickiego, zduńskowolskiego, łaskiego, wieluńskiego, wieruszowskiego, ostrzeszowskiego, kaliskiego, tureckiego,
 - 3) decyzje w zakresie inwestycji w instrumenty finansowe i kapitałowe oraz decyzje kredytowe powyżej 500 tys. zł. są podejmowane przez Zarząd, a ponadto każdy z członków Zarządu może podejmować decyzje kredytowe powyżej 200 tys. zł. łącznie z Dyrektorem/Kierownikiem Oddziału,
 - 4) Zarząd ustala limity ograniczające narażenie Banku na ryzyko oraz decyduje o profilu podejmowanego ryzyka,
 - 5) oprocentowanie depozytów jest ustalane Uchwałą Zarządu Banku toteż pracownicy posiadający kompetencje w sprawie przyjmowania wkładów pieniężnych płatnych na

każde żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu nie posiadają istotnego wpływu na profil ryzyka; możliwość indywidualnego podwyższania oprocentowania (stopa negocjowana) należy do kompetencji Zarządu,

- 6) Bank nie posiada portfela handlowego,
 - 7) Bank korzysta z regulacji produktowych opracowywanych przez Bank Zrzeszający, co w efekcie minimalizuje ryzyko braku zgodności w zakresie usług i produktów świadczonych przez Bank,
 - 8) Bank w przypadku regulacji dotyczących zarządzania ryzykiem korzysta z regulacji opracowywanych przez Spółdzielczy System Ochrony – SGB jednostkę zarządzającą, której głównym zadaniem jest podejmowanie działań mających na celu kontrolę dokonywaną w oparciu o odpowiednie i jednakowo zorganizowane mechanizmy monitorowania i klasyfikowania ryzyka i ograniczanie ryzyka uczestników Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB, w tym ryzyka podejmowanego przez Bank oraz wykonywanie audytu wewnętrznego Banku.
6. Bank co najmniej raz w roku dokonuje samooceny wszystkich pracowników Banku i wyodrębnia spośród nich stanowiska mające istotny wpływ na profil ryzyka. Jeżeli w wyniku przeglądu wyłonią nowe stanowiska istotne, to wówczas Polityka wynagrodzeń będzie uzupełniona o ten zakres, w szczególności dotycząca zasad oceny efektów pracy pozostałych stanowisk istotnych i zasad przyznawania im i wypłacania premii rocznej.

Zasady oceny efektów pracy członków Zarządu

1. Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu.
2. Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza.
3. Ocena ta dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego, nie później niż do końca I kwartału roku następującego po okresie oceny. Jeżeli badanie bilansu nie zostanie zakończone do końca I kwartału następującego po okresie oceny, to oceny można dokonać maksymalnie do końca II kwartału następującego po okresie oceny. Ocena obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ocenę.
4. Ocena wyników całego Banku powinna obejmować koszt ryzyka banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.

5. Ocena efektów pracy członków Zarządu obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planów rocznych i strategicznych, w zakresie:
 - 1) zysku netto;
 - 2) zwrotu z aktywów (ROA);
 - 3) zwrotu z kapitału własnego (ROE);
 - 4) wskaźnika należności zagrożonych;
 - 5) współczynnika wypłacalności;
 - 6) wskaźnika LCR;
6. Oceniając indywidualnie wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:
 - 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
 - 2) pozytywną ocenę kwalifikacji;
 - 3) uzyskanie absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
 - 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu.
7. W odniesieniu do kryteriów określonych w ust. 5 członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planów rocznych i strategicznych zostało zrealizowane na poziomie:
 - 1) zysku netto nie niższym niż 100% zaplanowanego poziomu ,
 - 2) zwrotu z aktywów (ROA) nie niższym niż 100% zaplanowanego poziomu wynikającego ze Strategii działania Banku,
 - 3) zwrotu z kapitału własnego (ROE) nie niższym niż 100% zaplanowanego poziomu wynikającego ze Strategii działania Banku,
 - 4) wskaźnika należności zagrożonych nie wyższym niż średni wskaźnik uzyskany przez Spółdzielczą Grupę Bankową,
 - 5) współczynnika wypłacalności nie niższym niż określony w Strategii zarządzania i planowania kapitałowego,
 - 6) wskaźnika płynności LCR na poziomie nie niższym niż wymogi unijne.
8. W przypadku kryteriów określonych w ust. 6 członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:

- 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności;
 - 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji;
 - 3) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
 - 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu.
9. Członek Zarządu uzyskuje pozytywną ocenę tylko i wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich przesłanek wskazanych w ust. 7 i 8.

Zasady przyznawania i wypłacania premii rocznej

1. Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku.
2. Łączna kwota premii rocznej dla członków Zarządu Banku ustalana jest w wysokości 8% rocznego zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto z zastrzeżeniem, że wysokość premii nie może być większa niż 20% osiągniętego w danym roku przez członka Zarządu wynagrodzenia zasadniczego brutto. Na podstawie przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza podejmie decyzję w formie uchwały o przyznaniu premii rocznej i jej wysokości dla poszczególnych członków Zarządu w przypadku oceny pozytywnej.
3. Wypłata premii rocznej jest zmniejszana w przypadku nieobecności w okresie podlegającym ocenie trwającej dłużej niż 6 m-cy.
4. Premia roczna nie jest przyznawana w przypadku:
 - 1) negatywnej oceny pracy członka Zarządu;
 - 2) zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych;
 - 3) w przypadku, o którym mowa w art. 142 ust. 1 ustawy Prawo bankowe;
 - 4) zagrożenia upadłością;
 - 5) gdy członek Zarządu uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania;
 - 6) nie spełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem.
5. Przyznana członkowi Zarządu premia roczna wypłacana jest jednorazowo w formie pieniężnej, w terminie 10 dni roboczych po podjęciu uchwały przez Radę Nadzorczą.
6. Ustanie stosunku pracy członka Zarządu Banku w okresie oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do premii rocznej. W takiej sytuacji, ocena pracy członka

Zarządu pod kątem wypłaty regulaminowej premii rocznej obejmuje wyłącznie okres zatrudnienia członka Zarządu Banku w trakcie okresu podlegającego ocenie.

7. Na całość premii Bank tworzy rezerwę.

Zbiornicze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń Zarządu wg stanu na 31.12.2018

1. Wartość wynagrodzeń brutto trzech członków Zarządu za rok obrotowy 2018 wynosiła:

- 327.511,21 zł. – wynagrodzenie stałe
- 38.498,16 zł. – premia roczna wypłacona w 2018r.

Stosunek zmiennych składników wynagrodzeń członków Zarządu do stałych w 2018 roku wynosił 11,75%.

15. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOSĆ I POZYCJI PŁYNNOSCIOWEJ (WYMOGI INFORMACYJNE WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI P

15.1 Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności.
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. finansowych w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka płynności przy zachowaniu mechanizmów kontrolnych opisanych w § 8 Regulaminu Organizacyjnego Banku oraz pośrednio w zakresie nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem płynności i nadzorujący pośrednio komórkę zarządzania „wolnymi środkami”.
- 3) Główny Księgowy w zakresie bezpośredniego nadzoru na operacyjnym zarządzaniem ryzykiem płynności, nadzorujący bezpośrednio komórkę zarządzania „wolnymi środkami”.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

- Rada Nadzorcza – która:
 - 1) w ramach pełnionego nadzoru dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku,
 - 2) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem,
 - 3) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank,

- 4) zatwierdza ujęte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych.
- Zarząd:
 - 1) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności,
 - 2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności,
 - 3) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad zarządzania płynnością,
 - 4) odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą.
 - Stanowisko monitorujące ryzyko płynności – będące komórką monitorującą ryzyko płynności, wykonujące zadania związane z:
 - 1) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem procedury zarządzania płynnością oraz przygotowywaniem propozycji jej zmian dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów,
 - 2) zgłaszaniem potrzeb zmian w polityce płynnościowej Banku,
 - 3) zapewnieniem zgodności Zasad zarządzania płynnością ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem,
 - 4) proponowaniem wysokości przyjętych limitów,
 - 5) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej,
 - 6) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności,
 - 7) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów,
 - 8) oceną poziomu ryzyka płynności,
 - 9) weryfikowaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i NSFR,
 - 10) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności,
 - 11) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych,
 - 12) opracowywaniem propozycji rekomendacji wydawanych przez Zarząd Banku dla komórki zarządzającej mających na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku,
 - 13) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej,

- 14) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem Zasad zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową
- Stanowisko ds. zarządzania „wolnymi środkami” będące komórką zarządzającą ryzyko płynności wykonuje zadania związane z:
 - 1) wyznaczaniem nadzorczych miar płynności oraz wskaźników LCR i NSFR,
 - 2) optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków,
 - 3) przygotowywaniem propozycji zmian procedury zarządzania płynnością dla Zarządu, w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową.
 - Pozostałe komórki lub osoby odpowiedzialne za:
 - 1) kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych,
 - 2) sporządzanie wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego,
 - 3) przekazywanie do komórki zarządzającej informacji niezbędnych do sporządzania prognoz przepływów pieniężnych.

15.2 Sposób pozyskiwania finansowania działalności .

Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów sektora niefinansowego oraz instytucji samorządowych,
- 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów,
- 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania,
- 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego,
- 5) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB.

Oferta Banku w zakresie depozytów skierowana jest do osób fizycznych, rolników, podmiotów gospodarczych oraz instytucji samorządowych. Bank dywersyfikuje ofertę pod względem terminu wymagalności oraz charakteru depozytu, tj. depozyty terminowe i bieżące.

15.3 Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością.

Funkcje skarbowe są to zadania wykonywane przez komórkę zarządzającą, tj. Zespół Finansowo - Księgowy, natomiast funkcje zarządzania płynnością są to zadania wykonywane przez stanowisko monitorowania ryzykiem płynności, co wynika z Zasad zarządzania płynnością. Funkcje te wykonywane są na poziomie Centrali i są w pełni scentralizowane.

15.4 Zasady funkcjonowania w ramach Zrzeszenia .

Bank Spółdzielczy w Sieradzu jest zrzeszony w Zrzeszeniu SGB oraz jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB i w związku z tym podział zadań jest następujący:

Bank Zrzeszający:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banku,
- 2) zabezpieczenie Banku przed ryzykiem związanym z zakłóceniem w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczenie płynności śróddziennej dla Banku,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banku,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Banku zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) udzielanie kredytów rewolwingowych Bankom zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 7) gromadzenie nadwyżek środków Banku,
- 8) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 9) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 10) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności LCR,
- 11) pośredniczenie w zakupie przez Bank papierów wartościowych w ramach ustalonych limitów,
- 12) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 13) wsparcie Banku w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczania krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Spółdzielnia:

- 1) udzielenie pomocy płynnościowej Bankowi zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,

- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalenie limitów ryzyka płynności,
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

15.5 Rozmiar i skład nadwyżki płynności.

Lp	Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki
1	Norma krótkoterminowa ponad minimum M1	29 338 tys. zł
2	Norma długoterminowa ponad minimum M2	1 515 tys. zł
3	LCR ponad minimum	286 %

LCR ponad minimum jest to wyrażony w procentach iloraz aktywów płynnych i odpływów płynności pomniejszonych o przyływy płynności.

15.6 Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR.

Lp	Nazwa	Wielkość	Limit wynikający z przepisów
2	Norma długoterminowa M2	1,23	1,00
3	Wskaźnik LCR	391 %	100%*0,8=0,80 %

15.7 Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności .

Lp	Przedział płynności	Luka bilansowa prosta w tys. zł	Luka bilansowa skumulowana w tys. zł	Luka prosta (z pozabilansem) w tys. zł	Luka skumulowana (z pozabilansem) w tys. zł
1	Przedział do 1 miesiąca	54 486	54 486	50 864	50 864
2	Przedział do 3 miesięcy	1 435	55 921	1 435	52 299
3	Przedział do 6 miesięcy	1 806	57 727	1 806	

15.8 Dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w zrzeczeniu:

1. Bank Spółdzielczy w Sieradzu jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB. Celem funkcjonowania tego systemu jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego uczestnika. W ramach tego systemu funkcjonuje mechanizm pomocowy, w ramach którego Bank:
 - a) przez cały czas utrzymuje odpowiedni poziom środków na rachunku Minimum Depozytowego,
 - b) dokonuje wpłat na Fundusz Pomocowy.
2. W ramach funkcjonującego w zrzeczeniu systemu Ochrony IPS w uzasadnionych sytuacjach udziela uczestnikom systemu pomocy zwrotnej z Funduszu Pomocowego. Pomoc ta może mieć formę:
 - a) pożyczki płynnościowej,
 - b) pożyczki restrukturyzacyjnej,
 - c) kaucji ustanowionej celem zabezpieczenia wierzytelności wymagającej utworzenia rezerwy celowej,
 - d) gwarancji, poręczenia lub innych zabezpieczeń,
 - e) nabycia wierzytelności,
 - f) pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
 - g) objęcia udziałów członkowskich w celu zwiększenia funduszy własnych Banku,
 - h) wniesienia wkładów pieniężnych do Banku.
3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody Walnego Zgromadzenia jednostki zarządzającej pomoc ze środków Funduszu Pomocowego może przybrać charakter bezzwrotny.
4. W ramach dodatkowego zabezpieczenia płynności Bank jest zobowiązany do przestrzegania wewnętrznych limitów płynnościowych systemu ochrony, tj.: wskaźnika LCR (min. 100%), wskaźnika NSFR (min. 111%), nadzorczych miar płynności (min. 1,0).

15.9 Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank.

1. Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:
 - a) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,

- b) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- c) koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- d) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- e) istnienie dużej nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Banku,
- f) ograniczone możliwości znalezienia innych źródeł finansowania, w szczególności na hurtowym rynku finansowym,
- g) brak wypełniania wewnętrznych limitów systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa (pomimo braku konieczności ich spełniania na poziomie indywidualnym,
- h) wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- i) wadliwy stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- j) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych.

15.10 Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- a) oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego i finansowego,
- b) ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- c) różne terminy wymagalności depozytów,
- d) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące itp.

15.11 Techniki ograniczania ryzyka płynności.

1. Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności można zaliczyć:

- a) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- b) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- c) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,

- d) uczestnictwo w Systemie Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- e) utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- f) określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,
- g) systematyczne przeprowadzanie testów warunków skrajnych na potrzeby ustalania wymogów kapitałowych na pokrycie nieoczekiwanych strat w sytuacjach szokowych,
- h) systematyczne przeprowadzanie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności przez pracowników jednostki zarządzającej systemem ochrony.

15.12 Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności.

- 1) **płynność bieżąca** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni,
- 2) **płynność krótkoterminowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,
- 3) **płynność średnioterminowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy,
- 4) **płynność długoterminowa** – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- 5) **płynność płatnicza** – zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- 6) **bufor płynności** – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem ‘horyzoncie przeżycia’.

Pozostałe pojęcia są określone w procedurze wewnętrznej – Zasady zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Sieradzu.

15.13 Sposób odzwierciedlenia ryzyka płynności rynku w procesie zarządzania płynnością płatniczą .

Bank inwestuje nadwyżki środków na rachunku lokat terminowych w Banku Zrzeszającym. Z nadwyżek środków, które – po założeniu lokaty - pozostaną na rachunku bieżącym, a które mogą wynikać z zaistnienia nieprzewidzianych okoliczności zakładana jest lokata overnight.

15.14 Wykorzystanie sposobów testów warunków skrajnych.

Testy warunków skrajnych są wykorzystywane w planowaniu awaryjnym, wyznaczaniu poziomu limitów, procesie szacowania kapitału wewnętrznego.

15.15 Wskazanie w jaki sposób plan awaryjny uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych uwzględniając zapisy znowelizowanej Rekomendacji P.

Plany awaryjne zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

15.16. Polityka utrzymania rezerwy płynności.

W celu utrzymania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowania na środki płynne w sytuacjach kryzysowych, Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych lub zaciągniętych kredytów zabezpieczonych tymi aktywami (aktywa nieobciążone);
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - pozyskanie niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego, – pozyskanie pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,
 - przyrostu depozytów.

Rezerwa płynności zgodnie z rozporządzeniem CRR oraz Uchwałą płynnościową KNF rozumiane są jako aktywa płynne i z tego tytułu Bank utrzymuje nadwyżki płynności w gotówce w wielkości niezbędnej do prawidłowej i niezakłóconej obsługi gotówkowej.

Bank przystępując do systemu ochrony IPS jako rezerwę płynności w świetle rozporządzenia CRR utrzymuje środki na rachunku minimum depozytowego w wysokości:

- 4,95 % średniej kwoty depozytów podmiotów niefinansowych i budżetowych,
- 0,05 % średniej kwoty kredytów sektora niefinansowego wg wartości nominalnej kapitału.

W świetle Uchwały płynnościowej KNF do rezerwy płynności wchodzi obok MD pozostałe lokaty niezablokowane deponowane w Banku Zrzeszającym z terminem do 30 dni, a także

inne pozycje (np. niewykorzystana kwota kredytu w rachunku bieżącym lub kredytu rewolwingowego).

Celem polityki utrzymania rezerwy płynności jest zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem i nie przekraczanie limitów wewnętrznych Banku w tym zakresie oraz nie przekraczanie limitów systemu ochrony.

15.17 Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach Zrzeszenia.

Bank nasz jest uczestnikiem Zrzeszenia i Spółdzielczego Systemu Ochrony, a przystępując do tego Systemu musiał spełniać wymagane kryteria wejścia. Po wejściu będąc już uczestnikiem SSO cały czas musi spełniać wymagane w Systemie limity wewnętrzne. Jednak w przypadku zagrożenia utratą płynności jednostka zarządzająca udziela pomocy uczestnikowi Systemu poprzez instrumenty wymienione w punkcie 8. Proces ten jest cały czas monitorowany.

15.18 Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności.

W zakresie ryzyka płynności sporządzane są

- 1) Raport z zakresu płynności - miesięcznie dla Zarządu i Rady Nadzorczej,
- 2) Ocena ryzyka płynności – kwartalnie dla Zarządu i Rady Nadzorczej,
- 3) Realizacja planu pozyskania stabilnych środków depozytowych - kwartalnie dla Zarządu i Rady Nadzorczej,
- 4) Pogłębiona analiza płynności długoterminowej – raz w roku dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury i stabilności źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 3) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 4) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 5) analizy wskaźników płynności;
- 6) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) stopnia przestrzegania limitów.

16. INFORMACJA O SPEŁNIENIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART. 22 AA USTAWY PRAWO BANKOWE

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu spełniają wymogi określone w art., 22aa Ustawy Prawo bankowe, w szczególności posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków.

17. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE DŹWIGNI FINANSOWEJ

Wskaźnik dźwigni finansowej oblicza się jako miarę kapitału Tier 1 w łącznej kwocie aktywów według wartości bilansowej, powiększonej o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych. W łącznej kwocie aktywów Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał Tier 1.

Wskaźnik dźwigni obliczany jest na koniec kwartału.

Wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości minimalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych) z uwzględnieniem współczynników konwersji . Wskaźnik dźwigni na koniec ostatniego kwartału 2018 roku przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	31.12.2018r.
Kapitał Tier1/Aktywa wg wartości bilansowej i zobowiązania pozabilansowe udzielone	<u>13020</u> 184895
Wskaźnik dźwigni finansowej	7,04

W/w informacje zostały uzgodnione ze sprawozdaniami finansowymi.

18. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach /komórkach/ stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcje kontroli i komórkę do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzaniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności, z zastrzeżeniem, iż nadzór nad funkcjonowaniem audytu wewnętrznego sprawuje Rada Nadzorcza Spółdzielni.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie się uzupełniających liniach obrony (poziomach):

- Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzona przez Bank. Komórki pierwszej linii obrony odpowiedzialne są za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami,
- Na drugą linię obrony składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matryce funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.
- Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przeznaczenia odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnienie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

1. skuteczności i efektywności działania Banku,
2. wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
3. przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
4. zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowym.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

1. funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli,
2. komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
3. niezależna komórka audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni SSO SGB wykonująca zadania związane z przeprowadzeniem audytu w Systemie Ochrony.

Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem kontroli wewnętrznej stosowane są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada stanowisko ds. testowania pionowego i zgodności, stanowisko monitorujące indywidualne ryzyko kredytowe, stanowisko monitorujące portfelowe ryzyko kredytowe, stanowisko monitorujące ryzyko operacyjne, stanowisko monitorujące ryzyko płynności i stopy procentowej, stanowisko ds. analiz ekonomicznych i adekwatności kapitałowej.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów

systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również Zarząd Banku oraz komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymuje w okresach półrocznych informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorcza bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- a) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów kontroli wewnętrznej,
- b) skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- c) zapewnienie niezależności komórce do spraw zgodności,
- d) zapewnienie środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki zgodności oraz systematycznego podnoszenia

kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

19. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE AKTYWÓW OBCIĄŻONYCH I WOLNYCH OD OBCIĄŻEŃ

Wartość aktywów obciążonych i wolnych od obciążeń wg stanu na 31.12.2018r. przedstawia poniższa tabela:

Aktywa	Wartość bilansowa aktywów obciążonych (w tys. zł.)	Wartość aktywów wolnych od obciążeń (w tys. zł.)
Instrumenty kapitałowe	-	900
Dłużne papiery wartościowe	-	200
Inne aktywa	-	180.160

20. ZASADY DOBREJ PRAKTYKI BANKÓW Z ZAKRESU INFORMOWANIA O PRZYNALEŻNOŚCI DO OBOWIĄZKOWEGO SYSTEMU GWARANTOWANIA

Bank uczestniczy w ustawowym systemie gwarantowania depozytów i przestrzega zasady jego funkcjonowania. Wierzytelności podmiotów, objętych systemem gwarantowania, uznanych w Ustawie za Deponentów, powstające w związku z wykonywaniem czynności bankowych, są chronione w zakresie określonym w *Ustawie o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U.1995 nr 4 poz 18, ost. Zm.Dz.U.2015 poz.1864)*.

21. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO

W Banku Spółdzielczym w Sieradzu wprowadzono na podstawie Uchwały Zarządu nr 160/2014 z dnia 15.12.2014r Politykę Ładu Korporacyjnego zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą uchwałą nr 44/2014 z dnia 16.12.2014r. oraz zatwierdzoną przez Zebranie Przedstawicieli Uchwałą nr 22/2015 z dnia 15.05.2015r.

W/w Polityka (...) jest dostępna na stronie internetowej Banku www.bssieradz.pl w zakładce „O Banku” -> **Ład Korporacyjny**.

Sporządzono, dnia 04 czerwca 2019 roku

Przyjęto Uchwałą Zarządu nr 64/2019 z dnia 04.06.2019r.

Zatwierdzono Uchwałą Rady Nadzorczej nr 27/2019 z dnia 18.06.2019r.